

Datum

2023-11-22

Vår referens

Maria Chowdhury

Utvecklingssamordnare

maria.chowdhury@malmo.se

Tjänsteskrivelse

Motion av Nima Gholam Ali Pour (SD) om mötesplats för personer med neuropsykiatrisk funktionsnedsättning STK-2022-1172

Sammanfattning

Nima Gholam Ali Pour (SD) föreslår i en motion att kommunstyrelsen tillsammans med berörda nämnder utreder inrättandet av en mötesplats för personer med neuropsykiatrisk funktionsnedsättning (NPF). Enligt motionären har personer med dessa funktionsvariationer svårare att kontrollera sin uppmärksamhet, impuls kontroll och aktivitetsnivå samt att socialt samspela med andra människor. En mötesplats för denna grupp skulle möjliggöra att träffa andra i samma situation men även motverka upplevelse av ensamhet och isolering.

Stadskontoret gör bedömningen att det redan pågår initiativ och arbete inom Malmö stad med samma inriktning som motionären efterfrågar. Funktionsstödsnämnden har ansökt om medel för att i samverkan med den idéburna sektorn och representanter från målgrupperna, öppna upp en mötesplats som pilotverksamhet för att ge förutsättningar för inkludering och motverkan av isolering för personer med psykisk funktionsnedsättning/psykisk ohälsa och med ett särskilt fokus på NPF. Under pågående pilotverksamhet kommer konceptet prövas och behoven hos målgruppen och den idéburna sektorn undersöks för att utvärdera hur konceptet kan utformas och mötesplatser för målgruppen kan planeras mer långsiktigt.

Stadskontoret gör, liksom, fritidsnämnden och funktionsstödsnämnden, bedömningen att motionen ska anses vara besvarad.

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta.

1. Kommunfullmäktige anser motion av Nima Gholam Ali Pour (SD) om mötesplats för personer med neuropsykiatrisk funktionsnedsättning besvarad med hänvisning till vad som redovisats i ärendet.

Beslutsunderlag

- Motion av Nima Gholam Ali Pour (SD) om mötesplats för personer med neuropsykiatrisk funktionsnedsättning
- Remissvar från arbetsmarknads- och socialnämnden
- Remissvar från fritidsnämnden
- Fritidsnämnden beslut 230622 § 110 med muntlig Reservation (SD)

- Remissvar från funktionsstödsnämnden
- Funktionsstödsnämnden beslut 230619 § 69 med muntlig Reservation (SD)
- Remissvar från kulturnämnden
- Kulturnämnden beslut 230614 § 77 med Särskilt yttrande (C+M) och Reservation (SD)
- G-Tjänsteskrivelse KSAU 231127 Motion av Nima Gholam Ali Pour (SD) om mötesplats för personer med neuropsykiatrisk funktionsnedsättning

Beslutsplanering

Kommunstyrelsens arbetsutskott 2023-11-27

Kommunstyrelsen 2023-12-06

Kommunfullmäktige 2023-12-21

Beslutet skickas till

Nima Gholam Ali Pour (SD)

Fritidsnämnden

Funktionsstödsnämnden

Kulturnämnden

Stadskontorets handläggare

Ärendet

Nima Gholam Ali Pour (SD) föreslår i en motion att kommunstyrelsen, tillsammans med berörda nämnder, utreder inrättandet av en mötesplats för personer med NPF. Motionären lyfter vikten av en mötesplats för personer med neuropsykiatrisk funktionsnedsättning som är anpassad efter gruppens behov. Enligt motionären har personer med dessa funktionsvariationer svårare att kontrollera sin uppmärksamhet, impuls kontroll och aktivitetsnivå samt att socialt samspela med andra människor. En mötesplats för denna grupp skulle möjliggöra att träffa andra i samma situation men även motverka upplevelse av ensamhet och isolering.

Arbetsmarknads- och socialnämnden, fritidsnämnden, funktionsstödsnämnden och kulturnämnden har getts möjlighet att yttra sig. Arbetsmarknads- och socialnämnden har gjort bedömningen att motionen inte berör dess verksamhet och avstod därför att yttra sig.

Remissinstansernas yttranden bifogas ärendet i sin helhet

Remissinstansernas yttranden

Fritidsnämnden

Personer med funktionsnedsättning är en av fritidsnämndens prioriterade målgrupper och innefattar personer med NPF. Fritidsnämnden arbetar kontinuerligt med att utveckla och förbättra tillgängligheten på platser och aktiviteter som finansieras av nämnden.

För att förbättra tillgängligheten generellt genomförs kontinuerligt utbildningar i bemötande, tillgänglighet och funktionsrätt för anställda på fritidsförvaltningen och för föreningsledare.

Kultur-, fritids- och funktionsstödsnämnderna fick 2021 ett särskilt uppdrag från kommunfullmäktige att ta fram en strategi för arbetet med stadens mötesplatser och fritidsgårdar med ett särskilt fokus på behoven av mötesplatser för barn och unga med funktionsnedsättningar. Syftet var att de berörda nämnderna genom samverkan skulle komplettera varandra bättre och utgå

från alla barns och ungas rättigheter och behov och därigenom skulle deras rätt till meningsfulla kultur- och fritidsaktiviteter stärkas. I oktober 2022 antog kommunfullmäktige ”Strategi för ett samordnat arbete med stadens mötesplatser och fritidsgårdar för barn och unga”. I strategin anges bland annat att nämnderna ska arbeta för att barn och unga, särskilt barn med funktionsnedsättning, ska ha kännedom om och ges möjlighet att besöka, vara delaktiga i och ha inflytande över mötesplatser och fritidsgårdar i hela staden i större utsträckning.

Fritidsnämnden driver också ”Funka” på fritidsgårdarna på Limhamns fritidsgård, som riktar sig speciellt till barn och unga med någon form av funktionsnedsättning. ”Funka” är som en vanlig fritidsgård men alla aktiviteter sker i en lite lugnare miljö.

Under 2022 startade fritidsförvaltningen återigen upp FRISKUS-gruppen där alla är välkomna att delta som har ett intresse av att diskutera och dela med sig av kunskap och erfarenhet för att få fler och bättre fritidsaktiviteter för barn, unga och äldre med funktionsnedsättning. Gruppen består av representanter från fritidsförvaltningens olika verksamheter, andra förvaltningar inom Malmö stad, Region Skåne, Svenska Parasportförbundet samt övrigt föreningsliv, däribland FUB Malmö, men också Funkisfamiljer i Malmö, DHR, FIFH, Friluftsförbundet, Malbas Basketbollklubb och Malmö Ridklubb.

Förra året genomfördes Special Olympics Games i Malmö och fritidsförvaltningen var med och arrangerade evenemanget. På Special Olympics Games utsågs vilka idrottare med intellektuell funktionsnedsättning som fick tävla i Special Olympics World Games i Berlin 2023. I samband med evenemanget genomfördes även ”prova på”-idrottsdagen Special Olympics Day. De särskilda erfarenheterna av att ordna evenemang, så att de blir tillgängliga för personer med intellektuell funktionsnedsättning, vill nämnden dra nytta av även i andra sammanhang.

Malmö stad kommer för första gången 2023 att vara med i Funkisfestivalen som anordnas av föreningen Funkisglädje och är Sveriges största melodifestival, för personer över 15 år med kognitiv eller neuropsykiatrisk funktionsnedsättning inom LSS. Det är målgruppen tillsammans med kulturförvaltningen, fritidsförvaltningen och funktionsstödsförvaltningen som gemensamt arrangerar Funkisfestivalen. Detta är tänkt att vara ett återkommande arrangemang i Malmö, vilket ytterligare förstärker målgruppens möjligheter att själva skapa och uppleva kultur. Den som är mellan 6 och 25 år och som har en rörelsenedsättning, synnedsättning eller intellektuell funktionsnedsättning kan boka tid med en så kallad Parasport-guide som till exempel kan visa vilket utbud som finns, följa med på en första träning eller komma med lösningar på svåra och utmanade saker i skolidrotten.

Fritidsnämnden medverkar gärna i en utredning om hur Malmö stad, i samverkan med den idéburna sektorn, kan bidra till att skapa bättre förutsättningar för inkludering och motverka ensamhet och isolering bland Malmöbor med NPF. Utredningen bör dock inte endast vara fokuserad på en enskild mötesplats som enbart vänder sig till personer med NPF. Den bör i sådana fall genomföras med fokus på att definiera den tänkta målgruppen, hur de faktiska behoven ser ut, samt hur behovet av ökad inkludering och social samvaro kan mötas på bästa sätt. Utredningen bör genomföras i dialog med brukarorganisationer och representanter för den tänkta målgruppen. Den bör också vara kopplad till det fortsatta arbetet med att tillgängliggöra mötesplatser för barn och unga inom ramen för mötesplatsstrategin.

Fritidsnämnden föreslår att kommunfullmäktige finner motionen besvarad.

Sverigedemokraterna (SD) har lämnat en muntlig reservation.

Funktionsstödsnämnden

Funktionsstödsnämnden har, efter behandlingen av ett Malmöinitiativ med namnet "Mötesplats för NPF-diagnoser" (FSN-2022-193), fortsatt utveckla arbetet med mötesplatser som ska vara tillgängliga för alla. Initiativet föreslog att mötesplatsen skulle vara öppen på helger och kvällstid med möjlighet för social träning och samvaro för personer med NPF. Från juni 2022 har det bedrivits ett aktivt utvecklingsarbete tillsammans med övriga berörda nämnder och civilsamhället för inrättandet av en mötesplats för personer med NPF.

Av nämndens svar på initiativet framgår att nämnden inte kunde utlova en egen mötesplats för målgruppen vid sittande sammanträde men att nämnden kommer att fortsätta utvecklingen för att funktionsstödsnämndens och övriga mötesplatser i Malmö stad ska vara tillgängliga för alla.

Nämnden har i maj 2023, inom ramen för ansökan om lokal utveckling och sociala insatser (FSN-2023-1394), ansökt om medel för samverkan med den idéburna sektorn och representanter från målgrupperna. Ansökan behandlade att en mötesplats som pilotverksamhet skulle öppnas för att ge förutsättningar för inkludering och motverkan av isolering för personer med psykisk funktionsnedsättning/psykisk ohälsa och med ett särskilt fokus på NPF. Under pågående pilotverksamhet ska även en utredning om huruvida mötesplatser för gruppen med NPF kan planeras mer långsiktigt och där erfarenheter av pilotverksamheten ska beaktas. Utredningen ska även undersöka andra alternativa insatser som kan verka för målgruppens inkludering i samhället, däribland möjligheterna till en ambulerande mötesplats för Malmöbor med psykisk funktionsnedsättning och psykisk ohälsa – eftersom samsjukligheten är stor i gruppen.

Utredningen kommer att genomföras med fokus på att definiera vilken den tänkta målgruppen faktiskt är, de faktiska behoven hos denna grupp Malmöbor, samt hur behovet av ökad inkludering och social samvaro kan mötas på bästa sätt. Utredningen genomförs i nära dialog med brukarorganisationer och representanter för den tänkta målgruppen och i samverkan med arbetsmarknads- och socialförvaltningen, kulturförvaltningen och fritidsförvaltningen för att på bästa sätt ta tillvara den bredd av kompetens som finns hos förvaltningarna gemensamt.

Flamman Ungdomarnas Hus har uttryckt intresse för att driva en mötesplats för unga med NPF och har ansökt om medel från Allmänna arvsfonden. Om de beviljas medel kommer funktionsstödsförvaltningen samverka och stödja verksamheten.

Personer som lever med NPF är en heterogen grupp med inbördes mycket skiftande behov och intressen. Det är personer som lever med exempelvis autismspektrumtillstånd, ADHD, Tourettes syndrom, tvångssyndrom, språkstörning, dyskalkyli eller dyslexi, vilket medför helt olika utmaningar för den enskilda individen. Vissa i gruppen har inget behov av anpassningar i sin vistelsemiljö, medan andra har stora behov av anpassningar av både den fysiska och sociala miljön. Gemensamt för många, men inte alla, är att de kan ha erfarenheter av exkludering och bristande förståelse från omgivningen.

Många som lever med NPF har en historia av bristande tillgänglighet till undervisning på lika

villkor under skoltiden och i vuxen ålder möter många både fördomar och bristande kunskap om anpassningsbehov i arbets- och föreningslivet. Äldre med NPF är en grupp som levt större delen av sina liv innan kunskapen om NPF fanns hos vården eller socialtjänsten och fortfarande feldiagnostiseras sådant som egentligen är symptom på NPF som till exempel demens. Tillgänglighetsbristerna i samhället leder därför allt för ofta till utanförskap, isolering och ensamhet. Detta gäller dock långt ifrån alla som lever med NPF. Nämnden driver i nuläget flera befintliga mötesplatser. Dessa mötesplatser har specialkompetens att möta Malmöbor med psykiska sjukdomar, men välkomnar alla Malmöbor oavsett funktionsförmåga. Det innebär att det redan i nuläget finns många med NPF som besöker de befintliga mötesplatserna.

I de dialoger som kontinuerligt förs mellan funktionsstödsförvaltningen och brukarföreningar har det framkommit att det finns behov av att verka för ökad inkludering och att motverka utanförskap och ensamhet hos många Malmöbor som lever med NPF. Ett sådant arbete bedrivs redan av ett flertal olika föreningar i staden. I dialogerna har det också framkommit att arbetet eventuellt behöver förstärkas ytterligare vilket nu kommer att prövas. Föreningar som RSMH och Autism Skåne har uttryckt intresse för att samverka med förvaltningen avseende en mötesplats med specifik inriktning på NPF-personer. Målgruppen själva lyfter även behovet av att befintliga mötesplatser görs mer tillgängliga för personer med NPF.

I september 2022 inkom aktuell motion i vilken motionären föreslår kommunfullmäktige att ge kommunstyrelsen tillsammans med berörda nämnder i uppdrag att utreda inrättande av en mötesplats för personer med NPF. Motionen var först ställd enbart till funktionsstödsnämnden men har efter dialog med stadskontoret även skickats till fritidsnämnden, kulturnämnden samt arbetsmarknads- och socialnämnden. Fritidsnämnden berörs av förslaget då fritidsverksamhet och mötesplatser för barn och ungdomar ligger inom deras ansvarsområde. Arbetsmarknads- och socialnämnden berörs då av verksamheten som omfattar arbetsmarknadsinsatser och uppsökande verksamhet riktad till unga vuxna, det vill säga personer upp till 30 år, i hög utsträckning möter personer som lever med diagnosticerad eller misstänkt NPF. Kulturförvaltningen har ett pågående utvecklingsarbete inom området och bedriver redan idag flera mötesplatser och strävar efter att dessa ska bli så tillgängliga som möjligt för alla Malmöbor, till exempel biblioteken och de större kulturinstitutionerna men även exempelvis Arena 305 där ungdomar oavsett funktionsförmåga träffas och upplever och spelar musik.

Funktionsstödsnämnden föreslår kommunfullmäktige anse att motionen besvarad utifrån vad som framgår i detta yttrande vad gäller en mötesplats för personer med NPF.

Sverigedemokraterna (SD) har lämnat muntlig reservation.

Kulturnämnden

De två nämndsmålen ”Kulturell allemansrätt för stadens barn och unga” samt ”Likvärdiga möjligheter till kultur” är särskilt relevanta för arbetet med tillgänglighet för personer med NPF. Arbetet utgår också ifrån Malmö stads styrdokument ”Policy för mänskliga rättigheter med fokus på barnets rättigheter, jämlikhet och jämställdhet” (2022).

Varje mötesplats på kulturförvaltningen, såsom biblioteken i Malmö, Malmö konsthall, Malmö Museer, Malmö Konstmuseum, Malmö Stadsarkiv, Malmö kulturskola med dess olika verksamheter, musik- och kulturhuset Arena 305 och allaktivitetshuset ska förverkliga de mänskliga rät-

tigheterna i människors vardag. Det betyder att i verksamheternas grunduppdrag ingår det att vara tillgängliga för personer med NPF. Arbetet utvecklas kontinuerligt och förbättras i samverkan med andra verksamheter och nämnder och i samklang med Malmöborna och tiden vi lever i. Kulturförvaltningen har ett pågående samarbete med funktionsstödsförvaltningen där kontakter och dialog med olika brukarföreningar, till exempel Autism Skåne och RSMH.

Ett exempel på kulturnämndens verksamhet där målgruppen själva skapar och upplever kultur i musik- och dansstudio, är musik- och kulturhuset Arena 305. Genom sitt coachande förhållningssätt skapar medarbetarna en relation till de unga personer som besöker huset. Samt genom att ha en flexibel och individuellt anpassad verksamhet, är mötesplatsen tillgänglig för målgruppen. Dialog förs ibland också med vårdnadshavare, för att tillgodose och hitta rätt i hur enskilda personer med funktionsnedsättningar och funktionsvariationer kan använda mötesplatsen på ett för dem tryggt och positivt sätt. Arena 305 möter främst målgruppen när ungdomarna kommer till huset för att möta andra unga och utöva sina intressen inom musik och dans.

Kultur-, fritids- och funktionsstödsnämnderna fick 2021 ett uppdrag från kommunfullmäktige att ta fram en strategi för arbetet med stadens mötesplatser och fritidsgårdar med ett särskilt fokus på behoven av mötesplatser för barn och unga med funktionsnedsättningar. Syftet är att de berörda nämnderna genom samverkan ska komplettera varandra bättre och utgå från alla barns och ungas rättigheter och behov och därigenom stärka deras rätt till meningsfulla kultur- och fritidsaktiviteter. I oktober 2022 antog kommunfullmäktige ”Strategi för ett samordnat arbete med stadens mötesplatser och fritidsgårdar för barn och unga.” Som en åtgärd i arbetet utbildar kulturnämnden, bland annat alla chefer på förvaltningen, i funktionsrätt under 2023, där NPF har en stor del. Detta sker i samverkan med funktionsstödsnämnden.

Malmö stad kommer också för första gången 2023 att vara med i Funkisfestivalen som anordnas av föreningen Funkisglädje och är Sveriges största melodifestival, för personer över 15 år med kognitiv eller neuropsykiatrisk funktionsnedsättning inom LSS. Det är målgruppen tillsammans med kulturförvaltningen, fritidsförvaltningen och funktionsstödsförvaltningen som gemensamt arrangerar Funkisfestivalen. Detta är tänkt att vara ett återkommande arrangemang i Malmö, vilket ytterligare förstärker målgruppens möjligheter att själva skapa och uppleva kultur.

Barns rätt till kultur säkerställs också genom det rättighetsbaserade och strukturerade arbete som sker inom ramen för den kulturella allemansrätten. Samverkan med skolförvaltningarna, arbetsmarknads- och socialförvaltningen och funktionsstödsförvaltningen samt civilsamhället är central och är en förutsättning för att inget barn ska diskrimineras. Barn och unga är delaktiga i och har inflytande över utbudet i den kulturella allemansrätten.

Kulturnämnden föreslår att kommunfullmäktige avslår motionen med det som framkommer i yttrandet vad gäller en mötesplats för personer med neuropsykiatrisk funktionsnedsättning.

Sverigedemokraterna (SD) har inkommit med en skriftlig reservation.

Moderaterna (M) och Centerpartiet (C) har inkommit med ett gemensamt särskilt yttrande.

Stadskontorets bedömning

Stadskontoret gör bedömningen att det redan pågår initiativ och arbete inom Malmö stad med

samma inriktning som motionären efterfrågar. Funktionsstödsnämnden har ansökt om medel för att, i samverkan med den idéburna sektorn och representanter från målgrupperna, öppna upp en mötesplats som pilotverksamhet för att ge förutsättningar för inkludering och motverka av isolering för personer med psykisk funktionsnedsättning/psykisk ohälsa och med ett särskilt fokus på NPF.

Under pågående pilotverksamhet kommer konceptet prövas och behoven hos målgruppen och den idéburna sektorn undersökas för att utvärdera hur konceptet kan utformas och mötesplatser för målgruppen kan planeras mer långsiktigt. Stadskontoret anser att den utredning om huruvida mötesplatser för gruppen med NPF kan planeras mer långsiktigt och där erfarenheter av pilotverksamheten ska beaktas, är en viktig del som tydligt bemöter det motionären uttrycker och efterfrågar.

Utredningen ska även undersöka andra alternativa insatser som kan verka för målgruppens inkludering i samhället, däribland möjligheterna till en ambulerande mötesplats för Malmöbor med psykisk funktionsnedsättning och psykisk ohälsa – eftersom samsjukligheten är stor i gruppen. Stadskontoret menar att den av kommunfullmäktige beslutade "Strategi för ett samordnat arbete med stadens mötesplatser och fritidsgårdar för barn och unga" tar upp att nämnderna ska arbeta för att barn och unga, särskilt barn med funktionsnedsättning, har kännedom om och ges möjlighet att besöka, vara delaktiga i och ha inflytande över mötesplatser och fritidsgårdar i hela staden i större utsträckning.

Stadskontoret vill poängtera vikten av de evenemang som sker med den aktuella målgruppen i fokus, till exempel Special Olympics Games i Malmö och Funkisglädje (Sveriges största melodifestival för personer över 15 år med kognitiv eller neuropsykiatrisk funktionsnedsättning inom LSS) som Malmö stad är med och stödjer.

Stadskontoret föreslår att motionen ska anses vara besvarad mot bakgrund av att Malmö stad redan arbetar med målgruppen inom såväl befintliga verksamheters grunduppdrag som inom ramen för ansökan om den särskilda pilotverksamheten med mötesplats och tillhörande utredning om tillgänglighet för personer med NPF.

Med beaktande av de inkomna remissvaren menar stadskontoret att staden redan genomför detta arbete. Förslaget är att kommunfullmäktige anser motionen besvarad.

Ansvariga

Per-Erik Ebbeståhl Avdelningschef

Magdalena Bondeson Sektionschef

Andreas Norbrant Stadsdirektör